

ကညီပုထူလံဖိ အတၢ်အၢ်လီသးအလံာ်ဘိးဘၣ်ရၢလီ၊ ဘၣ်ဃးတၢ်ပၤဃာ်သကိးဆၣ်ဖိကိာ်ဖိတၢ်မံလၢ် လၢယိာ်လိာ်တြီ၊ (တၢ်ကျၢ်ထၣ်လံာ်ဘိးဘၣ်ရၢလီ)

မုၢ်နံၤ - လၢယူၤလံ (၇) သီ, ၂၀၂၂ နံၣ်
တၢ်လီၤ - ဃိာ်လိာ်တၢ်မုာ်တၢ်ခၣ်ကရၢ်, မုၢ်တြီၢ်ကိာ်ရၢၣ်/သုးက့ (၅)

ယိာ်လိာ်တြီၤဟီၣ်ကဝိၤအမ့ၢ် တၢ်လီၤတတိၤ လၢအလၢပုၤဒီးတၢ်မူတတၢ်အါကလုာ်ဖိပံးတၢ်အသိး, ကိာ်ဘွၣ်သ့ၣ်ပုၤ, လၢထာသ့ၣ်ပုၤ, ဆိသ့ၣ်ပုၤ, ကွီၤမိၤကွီၤသ့ၣ်ပုၤ, ဒီး ကနာသ့ၣ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အယိ ဆၣ်ဖိကိာ်ဖိမံလၢ် အါကလုာ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဖျၢၣ်ပတီၢ်ဘၣ်ယိာ်တၢ်လၢအဂီၢ်တဖၣ် အိၣ်ဆိးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဆၣ်ဖိကိာ်ဖိတၢ်မံလၢ်အကလုာ်လၢအမ့ၢ်လၢ်ခၢၣ်သနၢၣ်ဖိအမ့ၢ် ဘိာ်သိၣ်ဖးဒိၣ်, ထွံၣ်မံ, ထိၣ်ပုၤ, ယိၤဟီၣ်လၢ, ယိၤဟီၣ်ဘီ, ခုစံၣ်ပိၣ်, ချဲးဘီ, တၢ်ဘီနၢ, သယုာ်ပုၤ, ထိၣ်ကိး, ဒီး ပျီပျီ သ့ၣ်တဖၣ် ပၣ်ဃုာ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.^၁

တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်မံလၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢပမိၢ်ပၤဖဲအထံအကိာ်ပုၤအံၤ မၤကၢ်မၤကျၢၤက့ၤဝဲဒၣ် ပကညီပုထူလံဖိအတၢ်မုာ်တၢ် ဒီးအတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးန့ၣ်ဆၣ်လၢအဒိၣ်အယိာ် ဟဲခိဖျိအသးလၢ ပမိၢ်ပၤဖဲအတၢ်စ့ၢ်တၢ်နၢ် ဒီးအလုာ်လၢထူသန့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လုာ်တၢ်လၢတဖၣ်အံၤ သိၣ်လိပုၤလၢပအိၣ်ဒီးတၢ်ယုးယိာ်ပၤကဲ လၢပကပၤဆုၢ်ရဲၣ်က့ၤ ဒီးဒုးယုာ်ကပန့ဆၣ်တၢ်အိၣ်ယၤ, တကတီၢ်ယီ ပကသ့အိၣ်မူဃုဖိးလိာ်သးဒီးပခိၣ်ယၤတံၤသကိးလၢအမ့ၢ်ဆၣ်ဖိကိာ်ဖိတၢ်မံလၢ် ဒီးန့ၣ်ဆၣ်တၢ်ဘၣ်တုဲလၢ်န့ၣ်လီၤ.

^၁ ဘိာ်သိၣ်ဖးဒိၣ် (*Panthera tigris*) (EN), ထိၣ်ပုၤ (*Pavo muticus*) (EN), ယိၤဟီၣ်လၢ (*Manis pentadactyla*) (CR), ယိၤဟီၣ်ဘီ (*Manis javanica*) (CR), ခုစံၣ်ပိၣ် (*Panthera pardus ssp. delacouri*) (CR), တၢ်ဘီနၢ (*Bos gaurus*) (VU), သယုာ်ပုၤ (*Hoolock leuconedys*) (VU), ထိၣ်ကိး (*Buceros bicornis*) (VU), ဒီးပျီပျီ (*Polyplectron bicalcaratum*) (LC) သ့ၣ်တဖၣ်ကညီကီၢ်သုလၢသ့ၣ်ပုၤဝဲက့ၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီဒီးသအုာ်အါ ဖိမိၢ်ပၤဖဲဖုလုာ်လၢထူသန့တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ, တၢ်စ့ၢ်တၢ်နၢ် ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံအိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ထွံၣ်မံ (*Cuon alpinus*) (EN) ဒီးချဲးဘီ (*Indotestudo elongate*) (CR) တဖၣ်တခါ အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ တၢ်ဆုၢ်အါလၢတၢ်ကတြီယာ်အါ အပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဘဉ်ဆဉ်သနဉ်က့, မုါမဆါတနံအံ, ထံရူါကီါသဲးအတါသဘဉ်သဘဉ်, ဟီဉ်ခိဉ်ဖျါဉ်တါကသုဉ်ကသံးတါဆိတလဲသး, ခိဝံး-၁၉ တါဆါသတြိဉ်အတါတြိဉ်မတံတံ, ဒီးတါဂုါအဂုါအဂတဖဉ်လါ အဒုးအိဉ်ထီဉ်တါလုါအိဉ်သးသမုအတါတဘဉ်တဘါအယိ ကညီတါသုဉ်ညါထူလံ, ဒီးမိါပံဖုလုါလါထူသန့ လါအဘဉ်ထွဲဒီးတါပါဆုါရဲဉ်သဲကတီါက့န့ဆါဉ်တါအိဉ်ယါဒီး ဆဉ်ဖိကီါဖိမံလံာ် ဆံးလီါစုါလီါကွံာ်ဝဲကွံာ်ကွံာ်လါကီါသုလုါဟီဉ်ကဝီါပုါန့ဉ်လီါ.

လါတါဒီးသအပယိဉ်လိာ်တါမုါတါခုဉ်ကရါါအမုါထီဉ်, ယိဉ်လိာ်တြိါဆဉ်ဖိကီါဖိမံလံာ်လါအစါလီါဘဉ်ယိဉ်တဖဉ်အဂီါ ခုဉ်အိဉ်ယုဉ်-ကညီဒီးကလုာ်စါဖျိဉ်ကရါ ကီါသုလုါသုဉ်ပုါဝဲကျိါမုါတြိါကီါရူဉ် မါဖျါထီဉ်တုါလံတါဒုးလုါထွဲတါသိဉ်တါသီတါဘျါအတါဖံးတါမတဖဉ် ခိဖျိါပုါသုဉ်ပုါပုါဘဉ်မုါဘဉ်ဒါတဖဉ်န့ဉ်လီါ. တကးဒီးဘဉ်, တါဒုးအိဉ်ထီဉ်တုါလံ ဒုသဝီါပုါလါ ကဟူးဂဲဒုးလုါထွဲတါရဲဉ်သဲကတီါဆဉ်ဖိကီါဖိမံလံာ်အတါသိဉ်တါသီတါဘျါတဖဉ်, ဒီးကကွါစူဉ်ကယာ်တါခးဆါတါမံလံာ်လါတဖိးသဲး ဒီးတါမဟုဉ်သုဉ်တါမ လါယိဉ်လိာ်တြိါဟီဉ်ကဝီါအပုါန့ဉ်လီါ. ထဲတါဟူးတါဂဲလါအအိဉ်တုါလံတဖဉ်အံတလါပဲါဒီးဘဉ် - အလီါအိဉ်လါ ပကဘဉ်ခါထီဉ်ခိဉ်ခါ လါပကမါထီဉ်ဂဲထီဉ်က့ ပကညီဖိအတါသုဉ်ညါထူလံ, တါစူါတါနဉ်တါဒုဉ်တါထု, တကတီါယိ ဘဉ်မါအါထီဉ်လီါကဝီါထံဖိကီါဖိ, ကရူါကရါသဘျါတဖဉ် ဒီးပုါဘဉ်ထွဲဘဉ်ပးခဲလါာ် အတါကနဉ်ယုဉ်ဒီးမါသကိးတါလါ တါဒီးသအပါဆုါရဲဉ်ကျါ ဆဉ်ဖိကီါဖိမံလံာ်အတါရဲဉ်တါကျါတဖဉ်အပုါန့ဉ်လီါ.

ဒဲးသိးတါပညိဉ်ဖိတုဉ်တဖဉ်အံကတုါထီဉ်ထီဉ်ဘးအဂီါ, ပဝဲသုဉ်တဖဉ်, လီါကဝီါကမုါလါ ယိဉ်လိာ်တြိါဟီဉ်ကဝီါ, ပဉ်ယုဉ်ဒီးခိဉ်နါခါဉ်စးအပတီါတဖဉ်အပတီါ လါမုါတြိါကီါရူဉ်တါပတါပြး, ကညီဒီးကလုာ်ဂါသးကရါ, ကညီဒီးကလုာ်တါထုဉ်ဖျးသုးမုါဒိဉ်သုးက့နီဉ်ဂံါ (၅), သုဉ်ပုါ, စံာ်ပဲါသုဉ်ဖျး, စါပုါထးပုါ, ကုဉ်သုးဆဲးလါ, ဒီးခိသွဲဝဲကျိါသုဉ်တဖဉ်, ယိဉ်လိာ်တါမုါတါခုဉ်ကရါါပါဆုါတါကမံးတံာ်ဒီးတါမါကရူါတဖဉ်, ကညီပိာ်မုါကရါ, ကညီဖိခိဉ်ယါဒီးပုါဂုါဝီတါမုါပုဉ်ဘျးခဲကရါ-ခဲစဲါ, ကဆိထာဉ်ပုါတတသုဉ်ပုါ, လီါကဝီါပုါနီဉ်ခဲဖိ, ပုါယုးအိဉ်တါဖိ ယုဉ်ဒီးသိဉ်မုါကရါခါဉ်စးတဖဉ်, မါ

သက်တမ်းပိုမိုစွာရှင်စားစားထိုင်ထိုင်ဖို့လိုအပ်သေးမလား လာယူ ၂၇ သီ တု ၂၈ သီ, ၂၀၂၂ နှစ် ဖဲတင်လီဝင်ကျွန်ထုပ်သဝီ, ခိပူးက ရှာ, ဘုသိင်ကီဆင်, မှာတြီကီရှင်/သူးက (၅) နှင်လီ. ခင်စးခဲလင် (၁၃၅) ဂ ၅ ဟဲထိုင်ဝဲမူးတဘျီအံ လာအခိင်တီ မှာဝဲ “တင်စိကဖီထိုင် ကညီလုလ်ထုသနူ ဘင်ပးတင်ကွဲကဟုကယာ် ဆင်ဖိကီဖိမဲလင် ဧးဒုသဝီဂပုတင်မာသ နာ်” နှင်လီ.

မူးတဘျီအံအတင်ပညိင်မှာဝဲ ဧသီး -

- ၁. ကမအါထိုင်ကွဲ တင်သုင်ညါဟ်လုဟ်ပူ ကညီတင်သုင်ညါထုလံ, လုလ်ထုသနူ, တင်စူတင်နင်ဧးတင်ဒုင်တင်ထုတ ဖင် လာဒူးယုင်ကဲဝဲဒင် တင်မာဆုရဲင်သဲကတီကွဲခိင်ယူနူဆင်တင်အိင်ယူ ယုင်ဧးဆင်ဖိကီဖိမဲလင်တဖင်လာတစိ ဘင်တစိအဂီ,
- ၂. ကမအါထိုင်ကမုါအတင်သုင်ညါဟ်ပနိင် ဒုသဝီဂပုတင်ဖင် အမူဒါဧးတင်ဖဲတင်မာလအဘင်ပးဧးတင်ရဲင်သဲက တီကွဲဆင်ဖိကီဖိမဲလင်, ဧး
- ၃. ကမအိင်ထိုင်ထီထိုင် ပုလအဘင်ထွဲဘင်ပးသုင်တဖင် အတင်ဆိုင်ထွဲလိင်သး ဧးတင်ဟံးသကီးမူဒါ လာတင်ဒူးလုပိင် ထွဲ ကီသုလုသုင်ပုါဝဲကျိအဆင်ဖိကီဖိမဲလင်အတင်သိင်တင်သီတင်ဘျီ ဧးကညီပုထုလံဖိအလုလ်ထုသနူ, တင်စူတင်နင် ဧးတင်ဒုင်တင်ထုတဖင်အဂီနှင်လီ.

တင်ထိုင်လိင်သကီး ခံသီအတီပူ တင်တင်ပိင်ဟုင်ခိဟုင်နီလိင်သကီးသးတင်ဂုဘင်ပး (၁) ယိင်လိင်တြီအတင် ကါဒိင်လာတင်ဘင်ရဲင်သဲကတီကွဲ နူဆင်တင်မူအါကလု, (၂) တင်ယုသုင်ညါထိုင်နူဆင်ဖိကီဖိမဲလင်အစာလအပူကွဲ တဖင်, (၃) တင်ထိုင်သတြီတင်ရဲင်သဲကတီ ဆင်ဖိကီဖိမဲလင်လာပုထုလံဖိ ဧးဝဲအုင်အကျ, (၄) ကီသုလုသုင်ပုါဆင် ဖိကီဖိမဲလင်တင်သိင်တင်သီတင်ဘျီ ဧးတင်ဟံးထိုင်ဂုဝီလာတင်လုသုင်ခါပတ်, ပင်ယုင်စွဲကီးဧး လုလ်ထုသနူအတင် စံင်ညိင်အကျိအကျ, ဧး (၅) တင်ဟ်ပျါထိုင်ယိင်လိင်တြီဒုသဝီဂပုါအတင်ဟူးတင်ဂဲလ (၃) နှင်အတီပူ ဧးခါဆူညါ တင်ရဲင်တင်ကျဲတဖင်နှင်လီ.

တင်တင်ပိင်ကူင်လိင်သကီးခံသီအတီပူ တင်ဟူးတင်ဂဲလလင်တဖင်အံ တင်အါဒါတူင်လိင်သကီးအီလာတင်က မာပျါထိုင်အမိလ်မိပုါနှင်လီ-

- ၁. တင်ဟုင်အါထိုင်ကမုါတင်သုင်ညါ ခဲင်ဖု (Campaign) ဘင်ပး တင်ရဲင်သဲကတီဆင်ဖိကီဖိမဲလင်,
- ၂. တင်မအါထိုင် ဒုသဝီဂပုါဂံဘါ, ကံစိတင်သုတ်ဘင် ဧးတင်ဆိုင်ထွဲမာစာလအလိင်သုင်တဖင် လာဒုသဝီဂပုါတဖင် ကဟူးဂဲအဂီ,

- ၃. တ်းဒးအိၣ်ထီၣ်ပှၤဟ့ၣ်က့ၣ်ဟ့ၣ်ဖးဒူသဝီကပှၤကမံးတံၣ်,
- ၄. တ်းမမူထီၣ်က့ၤတၢ်ဒုၣ်တၢ်ထုအလီၢ် ဒီးတၢ်ပၢ်လီၤမၤလီၤလဲက့ၤ တၢ်တြီတၢ်ယုးဒးအိၣ်တၢ်မံၤလၢ်အဟီၣ်ကဝီတဖၣ် ဒ်သိးဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢ်တဖၣ် ကဖံ့ထီၣ်ဖးထီၣ် ဒီးဂုထီၣ်ပသီထီၣ်အဂီၢ်,
- ၅. တ်းမတုၤလီၤက့ၤ တ်းဒးလူထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢ ဘၣ်ပးတၢ်တြီတၢ်ယုးဒးအိၣ် ဒီးမၤကတၢ်မံၤလၢ်လၢအစၢကၤ, အစၢလီၤဘၣ်ယိၣ်, အစၢဘူးကလီၤတူၢ် ယုၣ်ဒီး အကလၢ်လၢလုၢ်လၢ်ထူသန့ဒုၣ်ဝဲထုဝဲတဖၣ်,
- ၆. တ်းထုးထီၣ်တၢ်ကလုၢ်တြီတၢ်တစီၢ်တလီၢ် ဘၣ်ပးတၢ်ယုးဒးအိၣ်တၢ်ယီၤအမိၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, အဖါမ့ၢ်ဂ့ၤလၢကိးဆၢကတီၢ်ဒီးလၢ ယိၣ်လိာ်တြီပူၤ ဒ်သိးတၢ်ယီၤအနီၣ်ဂံၢ်ကဟဲက့ၤအိၣ်တုၤလၢအစၢသ့ၣ်ဂုထီၣ်ဆူညါကသ့အဂီၢ်,
- ၇. တ်းထုးထီၣ်တၢ်ကလုၢ်လီၤဆီ လၢပှၤတဘၣ်ဒးအိၣ်ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢ် လၢအခိၣ်တံၣ်ယိၣ်လိာ်ကျိ မ့တမ့ၢ် ဖဲအဟဲန့ၣ် လီၤဆူဒူသဝီတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအဟီၣ်ကဝီအခါ ဒ်မိၢ်ပၢ်ဖဲဖုတၢ်စ့ၢ်တၢ်နၢ်တၢ်ဒုၣ်တၢ်ထုအိၣ်အသိး,
- ၈. တၢ်ကပတုၢ်ကွံၣ်တၢ်ဆိးအိၣ်ညၣ်လၢလီမ့ၢ်အူ လၢယိၣ်လိာ်ကျိ ဒီးအဒုအတြီ မ့တမ့ၢ်ထံဖိကျိကိးဘိဒီးအပူၤ, ဒီး
- ၉. တၢ်သ့ၣ်ပှၤထီၣ်က့ၤသ့ၣ်ပှၤလၢအလီၤဟီၤပျီဒီးဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢ်လုၢ်ထီၣ်လုၢ်လီၤအကျဲ သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢခံကတၢ်, ပဝဲကိးဂၤဒီးလၢအဟဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဘျီဝဲအံၤ ပသးလီၤပလိာ် ဒီးအၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်ပှၤပှၤလၢ ပကဖီၣ် လိာ်စုမၤသကိးတၢ်အိၣ်ဘူးဘူးတံၣ်တံၢ် လၢတၢ်ဒီသအဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒးလူထွဲတၢ်မံၤလၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ တၢ်ဘျၢ, ပကစိၣ်ကဖီထီၣ်ကညိတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ ဒီးလုၢ်လၢ်ထူသန့ ဘၣ်ပးတၢ်ပဆူရဲၣ်ကျဲတၢ်မံၤလၢ်, ဒီး အိၣ်မူမၤ ထွဲ ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢလၢ ကီၢ်သုလုၤသ့ၣ်ပှၤပဒိၣ်ပၢ်လီၤဝဲတဖၣ် ဒ်သိးပဝဲသ့ၣ်, ဒီးပခိၣ်ယၢတံၢ် သကိးဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢ်, ကဆဲးအိၣ်မူသတြဲယုၣ်တၢ် ဒီးဂုထီၣ်ပသီထီၣ်သကိးဆူညါကွၢ်ကွၢ် လၢယိၣ်လိာ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ် ကရၢ် အယိၣ်လိာ်တြီပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဆဲးကျိးအဂီၢ် -

- ၁. စီဖိလ်စ့ၣ်ထွါ, ကညိဒီးအဲကလံးကျိၣ် - (Signal/ WhatsApp/ Line/ Phone) +66 (0)81 724 7093
- ၂. စီမူဆံ့, ပယီၤကျိၣ် - (Line/ Phone) +66 (0)63 602 7103

